

25 lat do osiągnięcia zeroemisyjności

Jak uczynić nowy KPEiK kompasem polskiej transformacji?

Polski rząd musi opracować spójną strategię transformacji energetycznej. Obecny projekt aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu nie odpowiada na kluczowe wyzwania – brakuje w nim jasnych celów w drodze do neutralności klimatycznej oraz kompleksowej wizji dekarbonizacji poszczególnych sektorów gospodarki. Bez takiego kompasu Polska ryzykuje utratą konkurencyjności – wskazuje Instytut Reform w najnowszym briefie.

Przeczytaj wnioski z briefu pt. [„Kompas polskiej transformacji. Co dalej po aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu?”](#)

Brak strategii zagraża konkurencyjności Polski

Konkurencyjność to dziś słowo odmiennie przez wszystkie przypadki, ale pytanie brzmi: konkurencyjność czego? Polska wciąż nie ma strategii rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki ani jasno określonej roli przemysłu w kolejnych dekadach. Nie zdefiniowano celów, wyzwań ani sposobów na wykorzystanie przewag konkurencyjnych naszej gospodarki. Brakuje nam fundamentów – strategii dekarbonizacji oraz planu działania w aKPEiK, które byłyby kompasem dla przedsiębiorców. Dopóki nie przygotujemy spójnej mapy drogowej dekarbonizacji całej gospodarki, dopóty nie będziemy mogli efektywnie uczestniczyć w dyskusji o konkurencyjności. Będziemy poruszać się po omacku – zauważa Zofia Wetmańska, prezeska Instytutu Reform i współautorka nowego briefu.

Prace nad aktualizacją Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu (aKPEiK) trwają od wielu miesięcy, ale w dokumencie nadal widać istotne luki. Nie określono jednoznacznej wizji osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku ani celu pośredniego na 2040 rok, co utrudnia efektywne zarządzanie transformacją klimatyczną. Brakuje również kompleksowych strategii dekarbonizacji przemysłu, transportu i rolnictwa.

Unia przyspiesza, Polska zostaje w tyle

Tymczasem Bruksela intensyfikuje działania, aby zapewnić konkurencyjność unijnej gospodarki w dobie transformacji. Nowa Komisja Europejska kładzie nacisk na konkurencyjność, politykę przemysłową i bezpieczeństwo. Jednak przesunięcie akcentów w narracji o polityce gospodarczej i środowiskowej Unii wcale nie oznacza rezygnacji z celów klimatycznych. Redukcja emisji pozostaje priorytetem, a ostatnie unijne inicjatywy, jak „Kompas Konkurencyjności” czy „Pakt dla czystego przemysłu”, mają wspierać dekarbonizację przemysłu oraz rozwój nowych branż czystych technologii. Narzędziem do realizacji tych

celów ma być obniżenie kosztów czystej energii i przyspieszenie procedur inwestycyjnych dla czystych źródeł wytwarzania.

Mapa drogowa dla gospodarki to priorytet

Na strategiach skorzystają te państwa członkowskie, które terminowo wdrożą krajowe polityki publiczne odpowiedniej jakości. A tutaj nasz kraj ma spore zapóźnienia.

*Polska ma dużo do nadrobienia w kwestii planowania transformacji energetycznej. Jako jedyne państwo w UE nie mamy długoterminowej strategii klimatycznej, a opóźnienia w aktualizacji KPEiK-u mają negatywne konsekwencje dla jakości planowania. W aktualizowanym KPEiKu brakuje rozwiązań dla przemysłu, transportu czy pochłaniania CO2. Nie ma także operacjonalizacji działań – określenia odpowiedzialności, źródeł finansowania i narzędzi do monitorowania postępów – **komentuje Paweł Wiejski, współautor briefu.***

Zdaniem eksperta takie mapy drogowe są kluczowe, ponieważ z jednej strony pomagają przygotować krajowy przemysł i inne gałęzie gospodarki do nowych przepisów, a z drugiej zabezpieczają finansowanie na przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji. Choć opóźnienia są widoczne, to nadal mamy szansę na przeprowadzenie skutecznej transformacji w kierunku zeroemisyjnej gospodarki do 2050 roku.

Rok 2025 kluczowy dla polskiej transformacji

*W najbliższych tygodniach priorytetem powinno być uzupełnienie strategicznych luk w aKPEiK oraz dopracowanie zestawu działań zawartych w tym dokumencie. W ciągu kolejnego roku należy natomiast opracować spójną z aKPEiK strategię transformacji polskiej gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 roku oraz dostosować do niej strategię i plany sektorowe, m.in. dla przemysłu, transportu i rolnictwa – **wskazuje Zofia Wetmańska.***

Czasu jest mało, bo do osiągnięcia neutralności klimatycznej przez Unię Europejską pozostało niespełna ćwierć wieku. Rok 2025 będzie kluczowy dla polskiej transformacji energetycznej. To właśnie w bieżącym roku ważyć się będzie jakość dokumentów stanowiących kompas zmian. Aby te dokumenty były skuteczne i spójne z celami transformacji, niezbędne jest otwarcie wielopoziomowego dialogu angażującego różnorodne grupy, w tym organizacje pozarządowe, sektor prywatny oraz obywateli. Ich aktywna rola w procesie kształtowania polityk klimatycznych jest kluczowe dla przygotowania efektywnych i solidnych rozwiązań.

Szczegółowa lista rekomendacji dla polskiego rządu znajduje się w briefie Instytutu Reform: [**„Kompas polskiej transformacji. Co dalej po aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu?”**](#). Zachęcamy do zapoznania się z całą publikacją.

.....

Instytut Reform to niezależny think tank, który wspiera ciągłe doskonalenie procesu formułowania, wdrażania, monitorowania i oceny polityk publicznych w Polsce, Europie i na świecie.

Kontakt dla mediów:

Aneta Wieczerek-Krusińska, e-mail: aneta.wieczerek@ireform.eu, tel.: +48 606 402 189

.....